

Programma
Digitalisering
Strafrechtketen

Rapportage
januari tot en met juni 2022

Colofon

Opdrachtgever BKB / IB
Auteur Directeur Programma Digitalisering Strafrechtketen
Programma Digitalisering Strafrechtketen

Datum 7 oktober 2022

Versie 1.0

Status Definitief

Inleiding

Op grond van het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' voor de jaren 2017-2021 is ruim 200 M euro beschikbaar gesteld voor de digitalisering van de strafrechtketen. Het Bestuurlijk Ketenberaad¹ is met behulp van deze middelen een digitaliseringstraject gestart, waarvoor in 2018 drie doelstellingen zijn vastgesteld op het gebied van Papier (zo veel mogelijk) uit de keten, Multimedia en Dienstverlening. In 2019 is de 'governance' van het digitaliseringstraject aangescherpt en heeft het Bestuurlijk Ketenberaad een programmaorganisatie ingericht en een Opdrachtgeversberaad (OGB) ingesteld. Het OGB, waaraan bestuurders van organisaties vanuit de hele keten deelnemen, stuurt het programma aan. Inmiddels is het OGB omgevormd naar het IB, een permanent Informatieberaad dat (ook na de programmafase) structureel stuurt op de digitaliseringsketensamenwerking van de strafrechtketen.

Naar aanleiding van een, in opdracht van de Tweede Kamer, door prof. dr. Lineke Sneller uitgevoerde quick scan² met de titel 'Digitalisering van de strafrechtketen' is medio 2020 besloten om de Tweede Kamer door middel van haljaarrapportages van de voortgang van de digitalisering op de hoogte te brengen.

Hierbij treft u de rapportage aan over de voortgang van het digitaliseringstraject van de maanden januari tot en met juli van het jaar 2022. Het programma eindigt in 2022. Dit betekent dat in het eerste kwartaal van 2023 de laatste programma rapportage zal worden opgeleverd.

In de rapportage staat de voortgang van de digitaliseringsdoelen centraal. Mede naar aanleiding van een aanbeveling uit de quick scan van prof. dr. Lineke Sneller wordt met de rapportage het zicht op de ingebruikname van de te ontwikkelen applicaties en voorzieningen, en de hiermee verband houdende te realiseren baten, vergroot.

¹ Beraad dat in 2016 is ingesteld om de samenwerking binnen de strafrechtketen te intensiveren en te 'verduurzamen.'

² Kamerstuk 29279, nummer 594, vergaderjaar 2019-2020

Realisatie van de oorspronkelijke doelstellingen vraagt meer tijd.

Voor de digitalisering van de strafrechtketen heeft het kabinet voor de periode 2018-2022 een bedrag van 200 M euro beschikbaar gesteld en richt zich op drie thema's met bijbehorende resultaten (doelen):

Multimedia

Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtketen.

Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

Processen-verbaal gaan digitaal de keten in (digital born), strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de ternuitvoerlegging.

Dienstverlening

De burger kan kiezen in het 'soort' contact (face-to-face, telefonisch, papier, mail, internet via ketenbreed slachtofferportaal), kan gelijk zaken regelen (aangifte zo snel en makkelijk mogelijk maken), heeft op ieder moment inzicht in voortgang van zaak, kan tijdig en in begrijpelijke taal met de 'keten' communiceren, bepaalt zelf waarover hij wil worden geïnformeerd en waarover niet en wordt gefaciliteerd bij de uitoefening van zijn rechten in een strafzaak.

Het Programma Digitalisering Strafrechtketen (PDSK) is ingesteld om deze doelen te bereiken.

Het programma richt zich ook op de realisatie van een Duurzaam Digitaal Stelsel, waarmee de digitalisering structureel is georganiseerd, bemenst en bekostigd.

Daarnaast wordt ingezet op de ontwikkeling van ketenvoorzieningen ten behoeve van de informatie-uitwisseling binnen de strafrechtketen.

In totaal richt het programma zich daarmee op vijf doelen.

De vijf digitaliseringsdoelen van het Programma Digitalisering Strafrechtketen

1. Duurzaam digitaal stelsel (DDS)

De samenwerking is niet langer afhankelijk van eenmalige gelden, maar structureel georganiseerd, bemenst en bekostigd. Met het DDS wordt beoogd de prestaties van de strafrechtketen in brede zin te verbeteren met behulp van de informatievoorziening. Het DDS krijgt inmiddels gestalte. Het OGB is omgevormd naar een Informatieberaad Strafrechtketen (IB). Onder het IB is een CIO-Beraad Strafrechtketen opgericht en in werking. De sturing op de digitaliseringsprojecten komt na de programmafase te liggen bij het CIO-Beraad. Het IB behoudt een kaderstellende en koersbepalende rol en blijft toezien op het behalen van de keten digitaliseringsdoelen en de kwaliteit van de ketensamenwerking. Daarnaast zijn afgeleid van de opgaven van de strafrechtketen de meerjarige keten digitaliseringsdoelstellingen bepaald en ligt er een concept ketenjaarplan voor 2023. Afspraken over een structurele financiering worden voorbereid. De ondersteuning door een ketenbureau en advisering door (zoveel mogelijk interne) deskundigen in een Portfolioraad en een Architectuurraad worden verder uitgewerkt. Hoewel het ontwerp van DDS was verlaat, is er vertrouwen bij de ketenpartners dat de ketensamenwerking duurzaam wordt gecontinueerd na afloop van het programma. Gezien de uitwerking die dit op onderdelen nog vraagt en er nog geen besluit is over de structurele financiering van de ketensamenwerking, blijft de kleurstelling 'oranje'.

2. Ketenvoorzieningen

De (digitale) ketenvoorzieningen zijn ingericht om dit 'duurzame digitaal stelstel' te ondersteunen. Deze zijn afgeleid van de Ketendoelarchitectuur (KDA). In de loop van de tijd is de visie ten aanzien van de realisatie van Ketenvoorzieningen verschoven van een focus op technische voorzieningen naar vraag gestuurd realiseren van afspraken, standaarden en IT voorzieningen (uitgangspuntennotitie programma Ketenvoorzieningen februari 2022). In dit proces is duidelijk geworden dat de ketendoelstelling Ketenvoorzieningen de aankomende jaren niet gereed

is. Het werken aan afspraken, standaarden en IT voorzieningen is een continu proces. Als baseline voor deze rapportage wordt uitgegaan van de half jaarplannen in 2022. De voortgang op het halfjaarplan kleurt overwegend groen. De afspraken over het continueren van de ketenvoorzieningen en de financiering na 2022 zijn onderhanden en daarmee nog onzeker. Daarmee is de programmadoelstelling op 'oranje' gezet.

3. Multimedia

Alle beeld- en audiomateriaal, relevant voor het procesdossier (bewijsmateriaal), is beschikbaar voor alle partijen, waar dan ook, in de strafrechtketen. Voor het realiseren van de digitaliseringsdoelstelling Multimedia zijn drie projecten in uitvoering bij de politie, OM en Rechtspraak, met bijbehorende ketenvoorzieningen. Met de realisatie wordt bij deze partijen voor 'Veel Voorkomende Criminaliteit' (VVC, ca. 80% van het aantal zaken) dit digitaliseringsdoel ingevuld in 2022. In de goedgekeurde individuele plannen van de politie en de Rechtspraak wordt aangegeven dat de beoogde doelstelling in 2023 kan worden gerealiseerd. Het plan van het OM volgt in september. Echter de individuele plannen sluiten nog onvoldoende op elkaar aan. Naar verwachting zullen er bovenop de bestaande projecten extra activiteiten ontwikkeld moeten worden om de verbinding tussen de ketenpartners succesvol te kunnen implementeren. Het daadwerkelijk door de keten laten reizen zal naar verwachting in 2024 mogelijk zijn. Gevraagd naar mogelijkheden om zaken te versnellen zien betrokkenen op dit moment geen mogelijkheden. Het realiseren van de doelstelling MM in 2023 is derhalve niet realistisch. Gezien de vertraging is de kleurstelling 'rood'

4. Papier (zo veel mogelijk) uit de keten

Processen-verbaal gaan digitaal de keten in ('digital born') en strafrechtelijke beslissingen worden digitaal opgesteld en verwerkt ten behoeve van de executie. Beeldbepalende projecten voor deze doelstelling zijn het Digitaal Proces Dossier (DPD) en DSR -ZSM. Op basis van het plan DPD wordt deze doelstelling in 2023 gerealiseerd. De uitvoering van het beeldbepalende project DSR-ZSM is vertraagd. De afronding van de

ontwerpfase wordt nu in kwartaal 3 verwacht. De eerste indicaties van het project geven aan dat de kosten substantieel hoger uitvallen dan begroot en het project in 2023 wordt afgerond. Met name gezien de onduidelijkheid rondom project DSR-ZSM is de kleurstelling 'oranje'

5. Dienstverlening

De communicatie met de drie doelgroepen (slachtoffers, advocaten en verkeersovertreders) en het digitaal betekenen verlopen op digitale wijze. Het toonaangevende project, de ontwikkeling van een slachtofferportaal, is tijdig opgeleverd en in gebruik genomen. Hiermee – en met de eerdere oplevering van het Digitaal Loket Verkeer voor verkeersovertreders - is de dienstverlening aan de burger conform de aan de Tweede Kamer gemelde doelstelling gerealiseerd. Echter zowel het advocatenportaal als digitaal betekenen lopen door naar 2023. Dit digitaliseringsdoel heeft daarom de duiding 'oranje'.

Stand van zaken

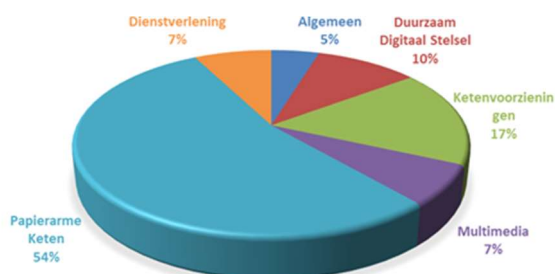

Stand van zaken van de vijf digitaliseringsdoelen

Samengevat zijn voor het digitaliseringstraject drie maatschappelijke doelstellingen voor het jaar 2021 vastgesteld. Het realiseren van deze doelstellingen zijn ondergebracht bij het programma PDSK met een looptijd tot en met 2022. De doelstelling op het gebied van dienstverlening aan de burger is tijdig bereikt. De andere doelstellingen zullen, zoals uit het voorgaande blijkt, in 2023 verder worden gerealiseerd. De 'overall' status van het digitaliseringstraject wordt daarmee gekwalificeerd als "oranje/rood".

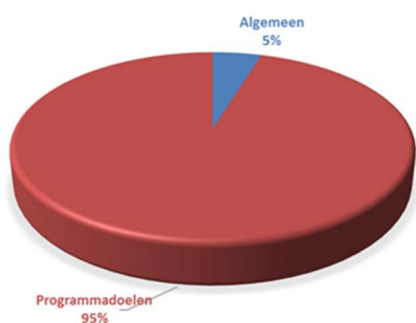
Allocatie programmabudget naar programmadoelen

Het totale programma budget voor de jaren 2018 t/m 2022 bedraagt 200 miljoen euro. De allocatie hiervan naar de programmadoelen is als volgt:

Doelbinding

Van de 200 M euro programmabudget gaat een groot deel (95%) naar de projecten gekoppeld aan de vijf digitaliseringsdoelstellingen en een deel is algemeen (5%). Per project wordt een projectoverhead van 10 tot 15 % aangehouden zodat het percentage doelbinding boven de het normpercentage van 80% blijft.

Programma in context

Aan de hand van de Leidende Principes Digitalisering Strafrechtketen is de 'digitaliseringsopgave' concreet gemaakt. De Ketendoelarchitectuur (KDA) geeft richting hoe de digitalisering wordt ingepast (omstreeks 2025). Deze architectuur is door het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB) vastgesteld.

Het BKB heeft in december 2020 het strategisch projectenportfolio vastgesteld. Het totale

projectenportfolio bestaat uit 82 projecten voor de periode tot en met 2022. Hiervan zijn er actueel 21 actief. Inmiddels zijn er 17 projecten die over de grens van 2022 heen gaan en niet binnen de looptijd van het programma afgerond worden. Het programma heeft een start gemaakt met de afronding en evaluatie van het programma en de eindrapportage wordt in het eerste kwartaal van 2023 opgeleverd.

Bestedingen, realisatie en jaarprognose

Het financiële kader voor 2022 bedraagt als gevolg van toegekende prijscompensatie en gehonoreerde eindejaarsmarge 45,0 M euro. In het portfolio is voor 52,3 M euro aan projecten opgenomen. De realisatie tot en met juni 2022 bedraagt 17,1 M euro. Op basis van de huidige inzichten komt de jaarprognose uit op 40 tot 43 M euro. Deze inschatting is inclusief de verwachte kosten voor DSR-ZSM (totaal circa € 0,5 M euro). De trend is dat het budget in 2022, met name als gevolg van schaarste van capaciteit, verder wordt onderschreden en de druk op 2023 groter zal worden.

Bestedingsplan 2021 en 2022

Het Bestedingsplan 2021 en 2022, gebaseerd op het Strategisch projectenportfolio 2020-2022 is goedgekeurd door het Ministerie van Financiën (IRF)

Batenmanagement

Voor wat betreft de invoering van het batenmanagement, dat zich richt op het inzichtelijk maken van maatschappelijke baten, is reeds een batenkaart ontwikkeld³. De batenkaart maakt de te realiseren (maatschappelijke) baten per digitaliseringsdoel inzichtelijk.

Daarnaast is er een pilot batenmanagement met de ketenprojecten DPD en Dic@s Hoge Raad succesvol afgerond. De resultaten laten zien dat het mogelijk is om de mate waarin we als keten onze doelstellingen bereiken te monitoren en inzichtelijk te maken. Er is een dashboard ingericht en uitgerold waarin deze baten zichtbaar zijn gemaakt. De start van de verdere uitrol van batenmanagement is gepland voor de tweede helft 2022.

³ Kamerstuk 29279, nummer 646, vergaderjaar 2020-2021